

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

The Ideology of Participatory Politics:

A Case Study of the Samma Thipatai Party

อุดมการณ์ ความคิด การเมืองแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาพรรคสัมมาธิปไตย

Kingkaew Chatmaneeewatthana^{1*}, & Suriyasai Katasila²กิงแก้ว ฉัตรมณีวัฒนา^{1*}, & สุริยะใส กตะศิลา²

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author: *1. Kingkaew Chatmaneeewatthana*
กิงแก้ว ฉัตรมณีวัฒนาCollege of Leadership and Social
Innovation, Rangsit University, Thailand.วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัย
รังสิต

Email: kingkaew2554@gmail.com

2. Suriyasai Katasila

สุริยะใส กตะศิลา

College of Leadership and Social
Innovation, Rangsit University, Thailand.วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัย
รังสิต

Email: suriyasai1@hotmail.com

คำสำคัญ:

อุดมการณ์ทางการเมือง, การเมืองแบบมีส่วนร่วม,
พรรคสัมมาธิปไตย, การเมืองคุณธรรม, บุญนิยม

Keywords:

Political Ideals, Participatory Politics,
Sammathipatai, Meritorious Politics,
Sammathipatai Party

Article history:

Received: 09/05/2025

Revised: 24/07/2025

Accepted: 12/09/2025

Available online: 15/11/2025

How to Cite:

Chatmaneeewatthana, K. & Katasila, S.
(2025). The Ideology of Participatory
Politics: A Case Study of The Samma
Thipatai Party. *Journal Dhamma for Life*,
31(4), 677-692.

ABSTRACT

This qualitative study aims to examine the ideology and participatory political concepts adopted by the Sammathipatai Party, analyze the processes through which these ideas are implemented, identify challenges in communicating them to the public, and propose strategies to genuinely enhance citizen participation. Data were collected from party executives, members, and the general public using in-depth interviews and participant observation. The collected information was analyzed thematically to identify core themes, trends, and operational limitations.

The findings reveal that: 1) the Sammathipatai Party's political ideology emphasizes transparency, fairness, and virtue-based democracy, guided by moral and ethical principles and a spirit of selflessness, with the Five Precepts and the concept of merit-making (Boon-Niyom) serving as foundational principles in political activities; 2) key challenges include a lack of a stable voter base, limited resources and budget, and difficulties in communicating moral-based political concepts in an accessible manner; and 3) the party differs from mainstream political parties in its prioritization of ethics, reduction of societal vices, and the promotion of moral political practices. Despite operational constraints, the party remains a model of ethical politics and a potential starting point for sustainable democracy.

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai-Journal Citation Index Centre<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างอุดมการณ์และแนวคิดการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่พรรคสัมมาธิปไตยนำมาใช้ พร้อมทั้งวิเคราะห์กระบวนการขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าว ปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารแนวคิดสู่ประชาชน และนำเสนอแนวทางเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง การวิจัยดำเนินการโดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคณะกรรมการพรรค สมาชิกพรรค และประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมถูกวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อระบุหัวข้อหลัก แนวโน้ม และข้อจำกัดในการปฏิบัติทางการเมือง

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า 1) พรรคสัมมาธิปไตยมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่เน้นความโปร่งใส ความเป็นธรรม และประชาธิปไตยเชิงคุณธรรม โดยอิงหลักศีลธรรม จริยธรรม และการเสียสละ ซึ่งนำศีล 5 และแนวคิดบุญนิยมมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง 2) อุปสรรคสำคัญในการขับเคลื่อนแนวคิด ได้แก่ การขาดฐานเสียงที่มั่นคง ทรัพยากรและงบประมาณจำกัด และความท้าทายในการสื่อสารแนวคิดเชิงธรรมะให้ประชาชนเข้าใจง่าย 3) พรรคสัมมาธิปไตยแตกต่างจากพรรคการเมืองกระแสหลักในแง่ของการให้ความสำคัญกับจริยธรรม การลดละอบายมุข และการสร้างต้นแบบการเมืองคุณธรรม แม้จะมีข้อจำกัดด้านการปฏิบัติ แต่พรรคยังมีศักยภาพเป็นจุดเริ่มต้นของประชาธิปไตยที่ยั่งยืนในอนาคต

บทนำ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา การเมืองไทยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงโครงสร้างและพฤติกรรมทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการผลักดันประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม แม้ว่าจะมีความพยายามเหล่านี้ แต่การสร้างระบบการเมืองที่เปิดกว้างและเสมอภาคยังคงเผชิญกับข้อจำกัดหลายประการ เช่น การขาดฐานความรู้ทางการเมืองของประชาชน การมีอำนาจรวมศูนย์ในบางกลุ่ม และความไม่มั่นคงของสถาบันทางการเมือง (Chambers, 2020; Phongpaichit & Baker, 2017) พรรคสัมมาธิปไตยถือเป็นหนึ่งในพรรคทางเลือกที่พยายามเสนอรูปแบบการเมืองเชิงคุณธรรม ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับฐานรากและยึดหลักศีลธรรมในการขับเคลื่อนสังคม (Suwannathat-Pian, 2019) พรรคนี้เกิดขึ้นจากความเชื่อมั่นในพลังของธรรมะและคุณธรรมในการเปลี่ยนแปลงสังคม โดยมีแนวทาง การเมืองเชิงคุณธรรม ซึ่งอ้างอิงจากศีล 5 และหลักบุญนิยม เพื่อสร้างสังคมที่โปร่งใส ลดละอบายมุข และส่งเสริมการพัฒนาตนเองควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคม (Lertpaitoon, 2021) แม้ว่าพรรคสัมมาธิปไตยจะมีอุดมการณ์ที่ชัดเจนและยึดหลักจริยธรรมเป็นแกนกลาง แต่การขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าวในเวทีการเมืองจริงยังเผชิญกับอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ การขาดฐานเสียงที่เข้มแข็งในระดับท้องถิ่น การมีทรัพยากรบุคคลและงบประมาณจำกัด รวมถึงความท้าทายในการสื่อสารแนวคิดที่ลึกซึ้งทางธรรมะให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจและยอมรับได้ง่าย (Phongpaichit & Baker, 2017) นอกจากนี้ แนวคิดที่แตกต่างจากการเมืองกระแสหลักยังเป็นสาเหตุให้พรรคได้รับการยอมรับในวงกว้างน้อย

อย่างไรก็ตาม ปัญหาและข้อจำกัดเหล่านี้ยังสะท้อนช่องว่างในการวิจัยด้านการเมืองไทยแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการศึกษาการเคลื่อนไหวของพรรคทางเลือกเชิงคุณธรรม การวิจัยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นไปที่พรรคการเมืองกระแสหลักและสถาบันทางการเมืองแบบดั้งเดิม (Chambers, 2020) ดังนั้น การศึกษาพรรคสามัญไทยจึงมีความสำคัญเพื่อทำความเข้าใจ อุดมการณ์ แนวคิด กระบวนการเคลื่อนไหว และอุปสรรคในการสร้างการเมืองเชิงคุณธรรม อีกทั้งยังสามารถเสนอแนวทางการเสริมสร้างการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืนในสังคมไทย

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีอุดมการณ์

พรรคสามัญไทย เป็นพรรคการเมืองที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในด้านการสะท้อนแนวคิดและค่านิยมที่ยึดโยงกับอุดมการณ์ที่ชัดเจน การวิเคราะห์พรรคการเมืองในบริบทของ ทฤษฎีอุดมการณ์ ช่วยให้เข้าใจได้ว่า กิจกรรมและนโยบายของพรรคไม่ได้เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่สะท้อนความเชื่อและหลักคิดที่พรรคยึดถืออย่าง ต่อเนื่อง ทฤษฎีอุดมการณ์ชี้ให้เห็นว่าอุดมการณ์ทางการเมืองไม่เพียงเป็นกรอบแนวคิดหรือชุดความเชื่อของพรรคเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมของผู้ติดตามและวิธีการสื่อสารทางการเมือง (Heywood, 2013) ในกรณีของพรรคสามัญไทย แนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ มักสะท้อนถึงค่านิยมหลักของพรรค เช่น การเน้นความยุติธรรม ความเสมอภาคทางสังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง กิจกรรมของพรรคทั้งในระดับชุมชนและระดับชาติ เช่น การจัดเวทีเสวนา การประชุมสมาชิก การรณรงค์เชิงนโยบาย ล้วนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารอุดมการณ์เหล่านี้ไปยังประชาชน การดำเนินงานในลักษณะนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Althusser (1971) ที่กล่าวว่า อุดมการณ์ทำหน้าที่เป็น เครื่องมือของรัฐทางอ้อม ในการสร้างและควบคุมความเชื่อของประชาชน ผ่านสถาบันและกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ นโยบายของพรรคยังสะท้อนอุดมการณ์ในการแก้ไขปัญหาสังคมอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การสร้างโอกาสทางการศึกษา และการสนับสนุนความโปร่งใสในการบริหารราชการ ทั้งหมดนี้สะท้อนว่าพรรคไม่ได้มองการเมืองเป็นเพียงเวทีแข่งขันอำนาจ แต่เป็นพื้นที่ในการเผยแพร่ค่านิยมและหลักคิดที่พรรคยึดถือ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอุดมการณ์ที่ชี้ว่า อุดมการณ์ทางการเมืองทำหน้าที่ชี้นำพฤติกรรม ความเชื่อ และวิธีคิดของประชาชนให้สอดคล้องกับแนวทางของพรรค (Eagleton, 1991)

ดังนั้น การวิเคราะห์พรรคสามัญไทยผ่านเลนส์ของทฤษฎีอุดมการณ์จึงช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างนโยบาย กิจกรรม และผลกระทบต่อสังคม การดำเนินงานของพรรคไม่เพียงเป็นการตอบสนองต่อความต้องการทางการเมืองในระยะสั้น แต่ยังเป็นการปลูกฝังค่านิยมและแนวคิดที่สามารถส่งผล ต่อพฤติกรรมและความเชื่อของประชาชนในระยะยาว ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของอุดมการณ์ทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อสังคม (Larain, 1994)

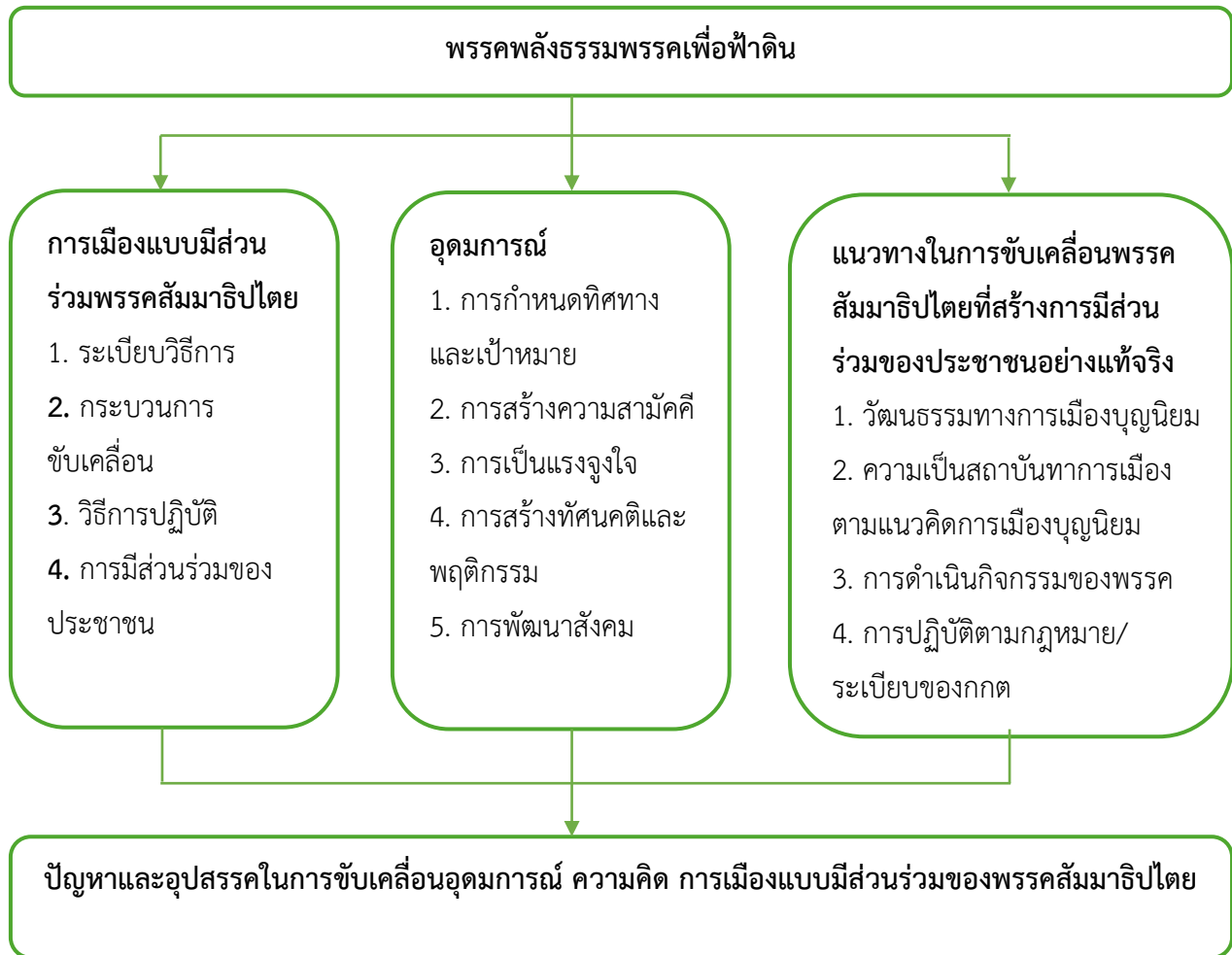

แนวคิดพรรคการเมือง

พรรคการเมืองถือเป็นสถาบันสำคัญในระบบประชาธิปไตย เนื่องจากมีบทบาทหลักในการสะท้อนความต้องการของประชาชนและเป็นช่องทางสำคัญในการเข้าถึงอำนาจทางการเมือง (Sartori, 1976) พรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างประชาชนกับรัฐ ช่วยให้เกิดการรวมตัวทางความคิด การกำหนดนโยบาย และการเลือกตั้งเพื่อจัดตั้งรัฐบาล อีกทั้งยังมีหน้าที่ในการสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ตลอดจนเป็นเวทีสำหรับการถกเถียงทางการเมืองที่หลากหลาย (Aldrich, 1995) ลักษณะเฉพาะของพรรคการเมืองในระบบประชาธิปไตยมักเน้นไปที่การแสวงหาอำนาจทางการเมืองอย่างเป็นระบบ การสร้างฐานเสียง การจัดตั้งนโยบายสาธารณะ และการแข่งขันอย่างเปิดเผยเพื่อให้เกิดความชอบธรรมทางประชาธิปไตย พรรคเหล่านี้มักมีโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน มีขั้นตอนการตัดสินใจอย่างเป็นรูปธรรม และเน้นการตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนเพื่อนำไปสู่การบริหารประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกัน หากเปรียบเทียบกับแนวคิดพรรคสังคมนิยม ซึ่งมีลักษณะมุ่งเน้นไปที่คุณธรรมส่วนบุคคลและจริยธรรมทางศีลธรรมมากกว่าการแสวงหาอำนาจทางการเมืองแบบปกติ (ปรีดี พนมยงค์, 2550) พรรคประเภทนี้มักให้ความสำคัญกับการพัฒนาจิตใจและคุณธรรมของสมาชิก พรรคสังคมนิยมเน้นการปฏิบัติธรรม การให้ความรู้ด้านศีลธรรม และการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีในสังคม โดยไม่จำเป็นต้องมีเป้าหมายในการเข้ายึดอำนาจรัฐหรือแข่งขันทางการเมืองในลักษณะดั้งเดิม ความแตกต่างระหว่างสองรูปแบบนี้สะท้อนให้เห็นว่า บทบาทของพรรคการเมืองไม่จำกัดอยู่เพียงการแสวงหาอำนาจทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังสามารถปรับเปลี่ยนตามคุณค่าหลักของสังคมและวิสัยทัศน์ของสมาชิกได้ พรรคสังคมนิยมแสดงให้เห็นว่าการเมืองสามารถผสมผสานกับคุณธรรมส่วนบุคคลและจริยธรรมเพื่อสร้างสังคมที่มีคุณภาพโดยไม่ต้องเน้นการแข่งขันทางการเมืองแบบดั้งเดิม

ดังนั้น การวิเคราะห์พรรคการเมืองผ่านเลนส์ของทฤษฎีพรรคการเมือง (Political Party Theory) ช่วยให้เราเข้าใจบทบาท หน้าที่ และลักษณะเฉพาะของพรรคการเมืองในบริบทต่าง ๆ ทั้งในระบบประชาธิปไตยแบบทั่วไปและในกรณีที่มีแนวคิดทางศีลธรรมเป็นแกนกลางของพรรค ซึ่งทั้งสองแนวทางต่างก็มีคุณค่าและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในมิติที่แตกต่างกัน (Duverger, 1954; Panebianco, 1988)

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอุดมการณ์ ความคิด การเมืองแบบมีส่วนร่วม ของพระสงฆ์ไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนอุดมการณ์ ความคิด การเมืองแบบมีส่วนร่วม ของพระสงฆ์ไทย
3. เพื่อเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนพระสงฆ์ไทยที่สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินกิจกรรมและนโยบายของพระสงฆ์ไทย มีผลเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณธรรมและความพึงตนเองของประชาชน

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai Journal Citation Index Centre

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประเภทการวิจัย

การวิจัยนี้เป็น งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างอุดมการณ์และแนวความคิดการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่พรรคสมาชิกปไตยน้อมนำมาใช้ พร้อมทั้งวิเคราะห์กระบวนการขับเคลื่อนแนวคิด ปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารแนวคิดสู่ประชาชน และนำเสนอแนวทางเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร บุคคลที่เกี่ยวข้องกับพรรคสมาชิกปไตย รวมถึงคณะกรรมการบริหารพรรค สมาชิกพรรค และประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรค
2. กลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย
 - 1) คณะกรรมการบริหารพรรค
 - 2) กรรมการสาขาพรรค
 - 3) ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
 - 4) สมาชิกพรรค
 - 5) ประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้อง

เทคนิคการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง และสามารถให้ข้อมูลเชิงลึก พิจารณาความหลากหลายของบทบาทในพรรคและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองเพื่อให้ครอบคลุมมุมมองที่แตกต่าง

เครื่องมือในการวิจัย

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และแบบไม่เป็นทางการ (Unstructured Interview) เพื่อให้ผู้ตอบสามารถเล่าเรื่องและสะท้อนมุมมองของตนได้อย่างเต็มที่
2. การสังเกตการณ์ แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เพื่อติดตามการปฏิบัติจริงและปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกพรรคและประชาชน แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) เพื่อสังเกตเหตุการณ์อย่างเป็นกลาง
3. เอกสารและข้อมูลรอง เอกสารพรรค รายงานกิจกรรม ข่าวสาร และสื่อสารสาธารณะ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเตรียมงานวิจัย
 - 1) ศึกษาเอกสารและข้อมูลทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างและนัยหมายเพื่อสัมภาษณ์
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม
 - 1) ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่เลือก
 - 2) สังเกตการณ์การประชุมและกิจกรรมของพรรค
 - 3) จัดบันทึกและบันทึกเสียงเพื่อความถูกต้อง
3. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ใช้เทคนิค Triangulation โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง (สัมภาษณ์ สังเกตการณ์ เอกสาร)

การเก็บข้อมูล

1. การสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 45–90 นาที
2. สังเกตการณ์ตามกิจกรรมของพรรค เช่น การประชุม การจัดกิจกรรมทางสังคม และการสื่อสารกับประชาชน
3. บันทึกข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรและบันทึกเสียง เพื่อนำมาวิเคราะห์อย่างละเอียด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา อ่านและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ จัดหมวดหมู่ข้อมูลตาม หัวข้อหลัก (Themes) เช่น อุดมการณ์ แนวคิดการเมือง กระบวนการสื่อสาร ปัญหาและอุปสรรค สังเคราะห์แนวโน้ม ข้อจำกัด และตัวอย่างเชิงประจักษ์เพื่อสรุปผลการวิจัย
 2. ใช้วิธี การตีความเชิงลึก เพื่อสะท้อนความหมายและบริบทของข้อมูล
- ระเบียบวิธีวิจัยนี้ได้รับการออกแบบเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความลึกและความถูกต้องทางวิชาการสูง ตอบโจทย์วัตถุประสงค์ของการวิจัยในการศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างอุดมการณ์และการเมืองแบบมีส่วนร่วมของพรรคสามัญไทย พร้อมทั้งระบุปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติและนำเสนอแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

ผลการวิจัย

อุดมการณ์ ความคิด การเมืองแบบมีส่วนร่วม ของพรรคสัมมาธิปไตย

พรรคสัมมาธิปไตยมีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่ต่างจากพรรคทั่วไปอย่างสิ้นเชิง โดยเน้น ธรรมะระดับโลกุตระ ยึดหลักธรรมะ ศีลธรรม ความเสียสละ ไม่เน้นอำนาจ ยึดประโยชน์ส่วนรวมผู้นำต้องปฏิบัติ ธรรมจริง มีศีล และเป็นแบบอย่างแก่สังคม ที่มาของพรรคสัมมาธิปไตย เกิดจากการกลุ่มคนมาปฏิบัติธรรมกัน เรียนรู้ธรรมะของพระพุทธเจ้า พ่อครู พ่อหลวง พระโพธิสัตว์องค์ต่าง ๆ ผู้รู้ท่านต่าง ๆ ทำให้ได้เห็นการเมืองที่มี ค่าที่สุดที่เป็นประโยชน์ที่สุดทั้งต่อตัวเราและมนุษยชาติซึ่งเป็นการเมืองที่ยอดเยี่ยมพรรคสัมมาธิปไตยเป็น การเมืองโลกุตระ ที่คนส่วนใหญ่ในโลกยังไม่รู้จัก แต่เป็นการเมืองที่ดีที่สุดในโลก เป็นการเมืองที่เป็นประโยชน์ตน ประโยชน์ท่านสูงสุด เป็นการเมืองที่นำความอยู่เย็นเป็นสุขมาสู่ตนเองและผู้อื่น คนในโลกจะพบกับการเมืองที่ สร้างปัญหาสูงสุด คือการเมืองโลกียะ การเมืองที่เต็มไปด้วยกิเลส เต็มไปด้วยความเห็นแก่ตัว เต็มไปด้วยการ แ่งแย่งแข่งขัน เต็มไปด้วยการคดโกงเต็มไปด้วยการแสวงหาสุขสมใจอยาก แ่งชิงต่าง ๆ มากขึ้น ๆ อย่างไม่มีวัน สิ้นสุด แล้วก็สามารถที่จะทำชั่วได้ทุกเรื่อง เพื่อให้ตัวเองนั้นได้สมใจอยาก แล้วเป็นสิ่งที่สร้างปัญหามากที่สุดในโลก คืองานการเมืองงานการเมืองเป็นงานที่สร้างปัญหามากที่สุดในโลก ถ้าผิดทาง แต่ถ้าถูกทางเป็นงานการเมือง ที่สร้างประโยชน์มากที่สุดในโลก มีอยู่สองด้าน คือ

1. การเมืองที่สร้างประโยชน์มากที่สุดในโลก ถ้าถูกทาง ถูกธรรมแท้ ๆ การเมืองแท้ต้องมีธรรม โดยเฉพาะ ธรรมะระดับโลกุตระนั้น เป็นงานการเมืองที่สร้างประโยชน์ให้กับโลกมากที่สุดในโลก สร้างประโยชน์ให้กับตัวเอง มากที่สุด สร้างประโยชน์ให้กับผู้อื่นมากที่สุด และเป็นประโยชน์ที่ถูกตรงตามธรรม เป็นประโยชน์ที่ทรงคุณค่า ยอดเยี่ยมที่สุดในโลกเลย

2. การเมืองโลกียะ ตรงกันข้ามกับการเมืองโลกุตระ การเมืองกิเลส การเมืองเห็นแก่ตัว การเมืองคดโกง การเมืองที่กอบโกยผลประโยชน์ทางโลกเข้าสู่ส่วนตัวนั้น เป็นการเมืองที่สร้างปัญหามากที่สุดในโลก งานการเมือง ที่สร้างปัญหา การเมือง โดยเฉพาะงานการเมืองที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ คืองานการเมืองที่เข้าไปบริหารในบ้านใน เมือง ในบ้านเมืองนั้น ๆ แล้วมีคนเข้าไปบริหารบ้านเมือง ไปทำการเมือง ไปบริหารบ้านเมืองมันเต็มไปด้วยกิเลส งานการเมืองเป็นสิ่งที่เต็มไปด้วยกิเลส งานการเมืองทั่วไปนะงานการเมืองโลกียะเป็นงานการเมืองที่เต็มไปด้วย กิเลสโลกิโอรหลงกอบโกยผลประโยชน์เข้าสู่ส่วนตัวและพรรคพวกของตัวเองเป็นส่วนใหญ่งานการเมืองเป็นสิ่งที่มิ อำนาจมางานการเมืองมีผลกระทบต่อทุกคน เพราะมีอำนาจในการบริหาร มีอำนาจในการกำหนดการบริหาร ทั้งเรื่องบุคลากรทั้งเรื่องงบประมาณเป็นหลัก บุคลากรงบประมาณและทิศทางนโยบาย อ่านนโยบายหรือทิศ ทางการดำเนินงานต่าง ๆ ในทุกด้านทุกมิติ เพราะฉะนั้นเมื่อ เมื่อ คุณ 3 อย่างนี้หรือดำเนินการอยู่ 3 อย่างนี้ คือ 1) บริหารบุคลากร 2) บริหารงบประมาณ 3) บริหารทิศทาง ทิศทางในการดำเนินกิจกรรมการงานต่าง ๆ เมื่อมี อำนาจหน้าที่ในการบริหารสามอย่างนี้ สามอย่างนี้ก็เป็นสิ่งที่มีผลกระทบมากที่สุดต่อชีวิตแต่ละชีวิต โดยมีตัวบท

กฎหมายเป็นตัวบังคับให้ปฏิบัติตาม ใครไม่ปฏิบัติตามก็ต้องถูกลงโทษ อย่างนี้เป็นต้น ถูกลงโทษตามกฎหมายตามโลกียะตามโลก เพราะฉะนั้นทุกคนก็เลยต้องทำตาม ทุกคนก็ต้องทำตามตัวบทกฎหมายที่กำหนดออกมา

ปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนอุดมการณ์ความคิดการเมืองแบบมีส่วนร่วมของพรรคสัมมาธิปไตย

1. ทศนคติเชิงลบต่อการทำงานของพรรคการเมืองประชาชนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าการทำพรรคการเมืองมักเกี่ยวข้องกับการช่วงชิงอำนาจและผลประโยชน์ส่วนตัว ทำให้พรรคที่มีอุดมการณ์เน้นคุณธรรมและการเสียสละอย่างพรรคสัมมาธิปไตยถูกมองในแง่ลบ ซึ่งส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์และการยอมรับจากสาธารณะ

2. การรับรู้เกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง การชุมนุมประท้วงซึ่งมักจะเป็นสิ่งที่สังคมไทยเห็นได้ชัดในการทำงานของพรรคการเมือง ทำให้พรรคสัมมาธิปไตยขาดการมีส่วนร่วมในมิติอื่นๆ ของการเมือง เช่น การสร้างความเข้มแข็งในชุมชนและการพัฒนาศักยภาพของประชาชน

3. ขาดความสนใจและความเชื่อมโยงจากประชาชน ความไม่รู้จักและความไม่สนใจของประชาชนทำให้พรรคสัมมาธิปไตยมีความท้าทายในการสร้างฐานผู้สนับสนุนและสมาชิกที่มีความแข็งแกร่ง ปัญหานี้ยังรวมถึงการขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการกำหนดนโยบายและโปรแกรมของพรรค

4. ข้อจำกัดในการเข้าร่วมสมาชิกพรรค มาตรฐานที่สูงในการเป็นสมาชิกพรรคเช่น การลดละเลิกอบายมุขและการกินมังสวิรัต เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผู้คนหลายคนไม่สามารถหรือไม่ต้องการเข้าร่วมกับพรรคได้

5. ขาดความเป็นเอกภาพในพรรค การขาดความเป็นเอกภาพในอุดมการณ์และวิสัยทัศน์อาจทำให้เกิดความแตกแยกภายในพรรค ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การนำเสนอตัวเองต่อสาธารณะและการดำเนินการทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ขาดการสนับสนุนจากสื่อมวลชนกระแสหลัก สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่แนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง การที่พรรคสัมมาธิปไตยไม่สามารถเข้าถึงหรือได้รับการสนับสนุนจากสื่อกระแสหลัก ทำให้การเคลื่อนไหวของพรรคขาดการประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงประชาชนทั่วไป

7. การแข่งขันทางการเมืองที่มีปัจจัยหลากหลาย ระบบการเมืองไทยที่ซับซ้อนด้วยเครือข่ายการเมืองหัวคะแนน และกลุ่มทุน ส่งผลให้พรรคการเมืองใหม่เช่นพรรคสัมมาธิปไตยเผชิญกับความท้าทายในการแข่งขันและการสร้างอิทธิพลทางการเมือง

ปัญหาและอุปสรรคของพรรคการเมืองในการสร้างการมีส่วนร่วมของพรรคสัมมาธิปไตย ยังมีความท้าทายของพรรคเช่น การขยายการรับรู้ การสร้างการมีส่วนร่วมของพรรค และการได้รับการยอมรับของสังคมวงกว้าง อาจจะไม่ได้อยู่เฉพาะในวงแคบ เช่น กลุ่มแพทย์วิถีธรรมและชาวโศกแทนนั้น

กระบวนการขับเคลื่อนอุดมการณ์ความคิดการเมืองแบบมีส่วนร่วม ของพรรคสัมมาธิปไตย การขับเคลื่อนพรรคสัมมาธิปไตย พ่อครูสมณะโพธิรักษ์ ได้นำทางพรรคสัมมาธิปไตยให้มี กระบวนการขับเคลื่อนอุดมการณ์

ความคิดการเมืองแบบมีส่วนร่วมซึ่งวางแผนออกมาเป็นรูปธรรมตามหลัก การบุญญาวุธ 7 ประการ เพื่อเป็น การเมืองบุญนิยมที่ดี ดังนี้

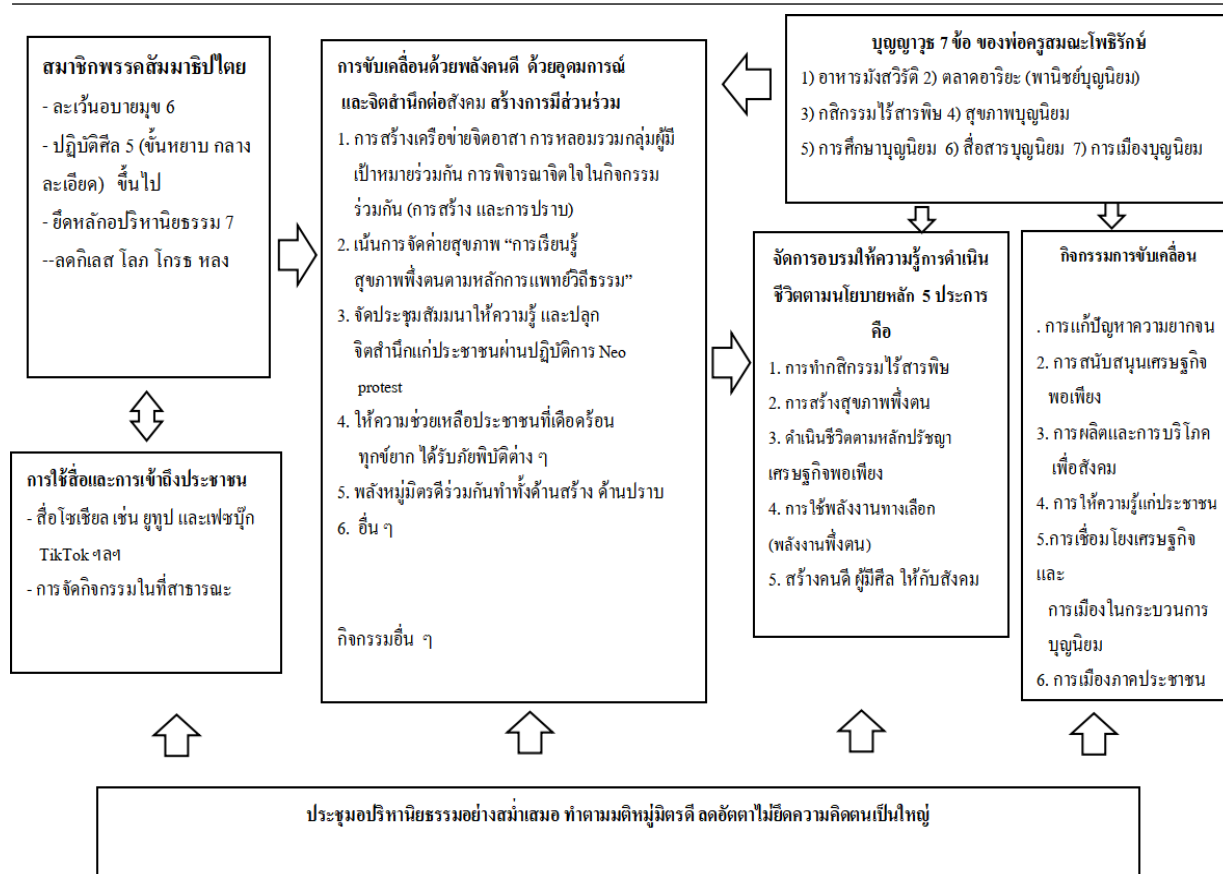
1. อาหารมังสวิริติ
2. ตลาดอารียะ
3. กสิกรรมไร้สารพิษ
4. สุขภาพบุญนิยม
5. การศึกษาบุญนิยม
6. สื่อสารบุญนิยม
7. การเมืองบุญนิยม

กิจกรรมการขับเคลื่อนพรรคสมาธิปไตย แบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) การแก้ปัญหาความยากจนยึด แนวคิด จนให้เป็น ไม่มีปัญหาอะไร โดยมองว่าความสำเร็จของชีวิตคือการจนสำเร็จ อย่างมีความสุข เชื่อว่าความ ยากจนที่เป็นปัญหาทั่วโลกสามารถแก้ไขได้ หากผู้คนลดความโลภ และเปลี่ยนเป้าหมายจากการแสวงหากำไร สูงสุดไปสู่การเสียสละเพื่อส่วนรวม 2) การสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง รัชกาลที่ 9 โดยเริ่มจากการพอเพียงสำหรับตนเอง และ ขยายไปสู่การช่วยเหลือผู้อื่นในวงกว้าง สนับสนุนการลด ต้นทุนค่าครองชีพด้วยการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน และผลิตสินค้าที่ราคาถูก เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถ เข้าถึงได้ 3) การผลิตและการบริโภคเพื่อสังคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคในราคาถูก มุ่งเน้นการเผื่อแผ่และ แบ่งปัน แทนการผลิตเพื่อแสวงหากำไรส่วนตัว 4) การให้ความรู้แก่ประชาชน การวิพากษ์ระบบเศรษฐกิจ ปัจจุบัน ชี้ให้เห็นปัญหาในระบบเศรษฐกิจที่สนับสนุนทุนใหญ่และผลิตสินค้านำเข้าแพง ซึ่งส่งผลให้เกิดความ เหลือมล้า เน้นปัญหาการกู้หนี้ยืมสิน และการพึ่งแรงงานภายนอกที่ทำให้เกษตรกรไม่สามารถดำรงชีวิตอย่าง ยั่งยืน 5) การเชื่อมโยงเศรษฐกิจและการเมืองในกระบวนการบุญนิยม เชื่อมโยงกระบวนการทางเศรษฐกิจและ การเมืองผ่านแนวคิดบุญนิยม ซึ่งเน้นการพึ่งพาตนเองและการเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น นโยบายของพรรคเน้นความเมตตา การแบ่งปัน และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยไม่พึ่งทุนใหญ่หรือกอบโกยผลประโยชน์ ส่วนตัว 6) การเมืองภาคประชาชน ดำเนินงานในรูปแบบ การเมืองภาคประชาชน เช่น การแจกอาหาร ดูแลการ พยาบาล และตั้งโรงงานเพื่อช่วยเหลือสังคม ใช้หลัก "สันติอหิงสา" หรือการต่อสู้อย่างสันติวิธี เพื่อสร้างความ เปลี่ยนแปลงในสังคม มุ่งพัฒนาการเมืองจากฐานประชาชน และเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างการเมืองภาค ประชาชนกับการทำงานในภาครัฐสภา 7) การพัฒนาตนเอง เพื่อสามารถนำเสนอรูปแบบและแนวทางที่ สร้างสรรค์สู่สังคมการพัฒนาตัวเองจาก ภายใน คือ การลด ละ เลิกกิเลส และพยายามลดทอนความยึดถือมั่นใน ตัวตนการพัฒนาตัวเองจากภายนอก คือ การพัฒนาทักษะทางวัตถุในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะมีศักยภาพในการเข้า ร่วมงานบริหาร และสามารถช่วยจัดการกับประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง 8) การทำงานเพื่อสังคม นำเสนอแนวทางการเมืองที่ สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน เช่น การพึ่งพาตนเอง การทำอยู่ทำกิน สร้างเสริมให้มีการ ดำเนินงาน ศูนย์เรียนรู้สุขภาพพึ่งตน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับเครือข่ายที่มีอุดมการณ์เดียวกันทั่วทั้ง ประเทศ เพื่อเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น กสิกรรมไร้สารพิษ การจัดการพลังงาน การศึกษา

ทางเลือกและตลาดบุญนิยม 9) การเผยแพร่อุดมการณ์ จัดกิจกรรมอบรมแนวทาง การพึ่งตน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ค่ายสุขภาพ ค่ายกสิกรรมไร้สารพิษ ตลาดอารียะ และการบรรยายธรรมะ ฯลฯ บูรณาการเรื่องการลด ละ เลิกเหล้าให้เป็นแกนหลัก พร้อมทั้งผสมผสานประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในวิถีชีวิตประจำวัน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ 10) การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม สร้าง โมเดล หรือรูปแบบการพัฒนาเพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับสังคม พรรคเริ่มต้นจากการพัฒนาตนเอง ก่อน ทั้งด้านการทำกิน การพึ่งพาตนเอง และการบริหารจัดการ เช่น การเกษตร การศึกษา และการพาณิชย์ ใช้กิจกรรมใน ศูนย์เรียนรู้สุขภาพพึ่งตน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับเครือข่ายที่มีอุดมการณ์เดียวกันทั่วประเทศ เช่น การพัฒนาวิถีชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง การสร้างระบบการศึกษาที่เน้นปฏิบัติจริง และการพาณิชย์แบบแบ่งปัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความตระหนักและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในแนวทางการเมืองแบบสัมมาธิปไตย

สรุปได้ว่าการขับเคลื่อนพรรคสัมมาธิปไตยเริ่มจากสร้างสมาชิกพรรคให้มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถพึ่งตนเองได้ทั้งด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม เมื่อสมาชิกพรรคที่เป็นคนดีมีศีล มาสร้างการเมืองที่มีคุณค่าให้กับสังคม เป็นการเมืองธรรมะ การเมืองแบบโลกุตระ โดยอุดมการณ์การเมืองยึดตามหลักพระพุทธศาสนา มีจุดหมายปลายทาง และวัตถุประสงค์ ที่พยายามจะดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลให้นักการเมืองเป็นผู้มีจิตใจสูง และสร้างคนดีให้กับสังคมให้มากขึ้น ๆ พรรคสัมมาธิปไตยทำตามอุดมการณ์อย่างตรงไปตรงมา และประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้จริง การดำเนินงานของพรรคเปิดเผยชัดเจน ประชาชนไม่ต้องกังวลว่าจะมีสิ่งใดแอบแฝงการขับเคลื่อนพรรคสัมมาธิปไตย ดังรูปที่ 2

แผนภาพที่ 2 สรุปการขับเคลื่อนพรรครรคัมมาธิปไตยของพรรครรคัมมาธิปไตย

อภิปรายผล

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าพรรครรคัมมาธิปไตยมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่เน้นความโปร่งใส ความเป็นธรรม และประชาธิปไตยเชิงคุณธรรม โดยอิงหลักศีลธรรม จริยธรรม และการเสียสละ ซึ่งสะท้อนออกมาในกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานของพรรค การผสมผสานแนวคิดทางธรรมะเช่น ศีล 5 และหลักบุญนิยม เข้ากับการเมือง ทำให้พรรคมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากพรรคการเมืองกระแสหลัก แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่มุ่งศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างอุดมการณ์และแนวคิดการเมืองแบบมีส่วนร่วม และวิเคราะห์กระบวนการขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าวในบริบททางการเมืองไทย

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม พบว่าพรรคมุ่งเน้นการสร้างพื้นที่ทางการเมืองที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้จริง เช่น การจัดเวทีเสวนาเชิงคุณธรรม การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะ และการส่งเสริมความรู้ด้านการเมืองคุณธรรมแก่สมาชิกและประชาชน การดำเนินงานในลักษณะนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Carole Pateman (1970) ว่าด้วยประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ที่ชี้ให้เห็นว่าการสร้างประชาธิปไตยที่แท้จริงต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยยังชี้ให้เห็นอุปสรรคสำคัญในการขับเคลื่อนแนวคิดของพรรค ได้แก่ การขาดฐานเสียงที่มั่นคง ทรัพยากรและงบประมาณจำกัด และความท้าทายในการสื่อสารแนวคิดเชิงธรรมะให้ประชาชนเข้าใจง่าย ข้อจำกัดเหล่านี้สะท้อนถึงความซับซ้อนของการนำแนวคิดเชิงคุณธรรมไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Mansbridge (1999) ที่ระบุว่า การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในประชาธิปไตยเชิงคุณธรรมจำเป็นต้องอาศัยกลไกการสื่อสารที่ต่อเนื่องและการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบททางสังคม

นอกจากนี้ พรรคสมาธิปไตยยังสะท้อนแนวคิดของ Iris Marion Young (2000) ว่าด้วย ความยุติธรรมเชิงพหุนิยม โดยพรรคให้ความสำคัญกับการรับฟังเสียงหลากหลายของประชาชน การสร้างพื้นที่ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าพรรคไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการสร้างภาพลักษณ์ทางศีลธรรมเท่านั้น แต่ยังตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายและความเท่าเทียมทางสังคม

การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาของข้อมูลยังชี้ให้เห็นว่าพรรคพยายามสร้าง ต้นแบบการเมืองเชิงคุณธรรมที่แตกต่างจากแนวทางของพรรคการเมืองกระแสหลัก โดยเน้นการลดละอบายมุข การส่งเสริมการศึกษาเรื่องคุณธรรม และการสร้างความเชื่อมั่นผ่านกิจกรรมสาธารณะ ตัวอย่างเช่น สมาชิกพรรคหลายคนระบุว่า การจัดกิจกรรมสร้างบุญร่วมกับชุมชนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องการเมืองคุณธรรมและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างพรรคกับประชาชน

ถึงแม้ว่าพรรคยังเผชิญกับข้อจำกัดด้านการปฏิบัติและทรัพยากร แต่ความพยายามในการสร้างพื้นที่ทางการเมืองที่แตกต่างและส่งเสริมประชาธิปไตยเชิงคุณธรรมสะท้อนถึงศักยภาพในการเป็นแรงขับเคลื่อนของประชาธิปไตยที่ยั่งยืน ในอนาคต งานวิจัยนี้จึงยืนยันว่าการผสมผสานระหว่างอุดมการณ์ทางศีลธรรมและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการเมืองที่โปร่งใส เป็นธรรม และเชิงคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอทางทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตยเชิงคุณธรรม (Gutmann & Thompson, 2004)

โดยสรุป ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า พรรคสมาธิปไตยสามารถเป็น ตัวอย่างของการเมืองแบบมีส่วนร่วมเชิงคุณธรรมที่ให้ความสำคัญกับทั้งคุณธรรมจริยธรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชน แม้จะยังมีข้อจำกัดด้านการปฏิบัติแต่แนวทางการเมืองเชิงคุณธรรมดังกล่าวสามารถสร้างแรงบันดาลใจและเป็นรากฐานในการพัฒนาประชาธิปไตยที่ยั่งยืนในบริบทสังคมไทย

สรุป

พรรคสมาธิปไตยเป็นตัวอย่างของพรรคการเมืองที่สร้างความแตกต่างจากพรรคการเมืองแบบดั้งเดิม ด้วยการยึดถือ หลักจริยธรรมและคุณธรรมเป็นศูนย์กลางของการดำเนินงาน พรรคมุ่งหวังที่จะสร้างประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ ซึ่งไม่เพียงแต่เกิดจากการเลือกตั้งหรือโครงสร้างทางกฎหมาย แต่เกิดจาก การมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนในระดับฐานราก ผ่านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกของพลเมืองในเรื่องสิทธิและหน้าที่ แม้ว่าพรรคจะเผชิญกับข้อจำกัดหลายด้าน เช่น ทรัพยากรทางการเงินและบุคลากรที่จำกัด การยอมรับจากสังคมที่ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น รวมถึง ความท้าทายในการสื่อสารแนวคิดที่ซับซ้อนและค่อนข้างใหม่ แต่พรรคยังคงยืนหยัดในแนวทางของตนอย่างมั่นคง โดยไม่ประนีประนอมกับหลักการที่ตั้งไว้ จุดเด่นอีกประการของพรรคคือการสร้างแรงบันดาลใจให้กับการเมืองในรูปแบบใหม่ ซึ่งเน้น คุณค่า ความเสียสละ การพัฒนาจิตใจ และศีลธรรมของประชาชน เป็นสำคัญ มากกว่าการมุ่งหาอำนาจหรือผลประโยชน์ทางการเมืองเพียงอย่างเดียว แนวทางนี้สะท้อนให้เห็นว่าการเมืองสามารถเป็นเวทีสำหรับ การสร้างสังคมที่ยั่งยืนและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ใช่เพียงการแข่งขันทางอำนาจ

จากการศึกษาพรรคสมาธิปไตยจึงชี้ให้เห็นว่า การเมืองแบบมีจริยธรรมและคุณค่ามนุษย์เป็นแกนกลางสามารถเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยที่ยั่งยืนในระยะยาว หากแนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนและนำไปปรับใช้อย่างเหมาะสม อาจเป็น ต้นแบบของการเมืองที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง และการสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมทั้งระบบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. การเมืองแบบโลกุตรธรรมของพรรคสมาธิปไตย เป็นแบบอย่างให้กับพรรคการเมืองทั่วไป ในด้าน คุณธรรม ความโปร่งใส เสียสละเพื่อประชาชน ควรมีการประชาสัมพันธ์ และจัดระบบ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจ ภายนอกและแรงจูงใจภายในเพื่อให้คนรุ่นใหม่ และประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้ เข้าถึง ได้ทุกช่องทาง
2. ควรมีการเผยแพร่แนวทางการดูแลสุขภาพพึ่งตนตามหลักการแพทย์วิถีธรรม ให้กับประชาชนที่สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพของประชาชนได้เรียนรู้ และนำไปปฏิบัติ
3. ภาครัฐและสังคมควรสนับสนุนการศึกษาและสร้างพื้นที่ให้แก่การเมืองที่มีคุณธรรม เพื่อทดแทนการเมืองแบบโลกียะที่ครอบงำระบบอยู่ในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำผลการวิจัยไปพัฒนาต่อยอดขยายผลการดำเนินงานของพรรคทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และ คุณภาพ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบพรรคการเมืองทั่วไป และพรรคสมาธิปไตย เฉพาะด้านให้ หลากหลาย และครอบคลุมผลการดำเนินงานของพรรคที่เห็นเชิงประจักษ์ สามารถแก้ปัญหาความทุกข์ของ ประชาชน เกิดประโยชน์กับสังคมและประเทศชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กุลลดา เกษบุญชู. (2548). *ประวัติศาสตร์การเมืองไทยสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: ฟาเดียวกัน.
- จุฑาทัตต์ เหล่าธรรมทัศน์ (2564). พัฒนาการของเครือข่ายผู้ร่วมอุดมการณ์เพื่อการจัดตั้งพรรคการเมือง : กรณีศึกษาพรรครวมพลังประชาชาติไทย. สืบค้นจาก <https://rsuir-library.rsu.ac.th/handle/123456789/1588>.
- ปรีดี พนมยงค์. (2550). *แนวคิดเรื่องพรรคการเมืองและการเมืองคุณธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), (2537). *รัฐกับพระพุทธศาสนา ถึงเวลาชำระล้างหรือยัง*. กรุงเทพฯ :บริษัท สหธรรมิก จำกัด, 2537, 12-14.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), (2543). *กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนไปสู่ประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัทธนันท์ สัทธาพงษ์. (2564). *พระราชหัตถเลขาพระราชสมมติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว*. สืบค้นจาก <https://parliamentmuseum.go.th/2564/ar64-royal-writing.html>.
- สมณะโพธิรักษ์. (2552). *การเมืองบุญนิยม*. สำนักพิมพ์ชุมชนสันติอโศก.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2564). *รายชื่อพรรคการเมือง*. เข้าถึงจาก <https://www.ect.go.th/>.
- สุรพล ยะพรหม. (2558). *ความคิดทางการเมือง:ประชาธิปไตย ตามแนวคิดพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)*. สืบค้นจาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14340>.
- สุริยะใส กตะศิลา. (2559). *อุดมการณ์ทางการเมืองของมวลมหาประชาชนในวิกฤติประชาธิปไตย*. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsd/article/view/70176>.
- เสนีย์ คำสูข และสรศักดิ์ สุขศิริ. (2555). *การก่อตัว การจัดตั้ง และการดำเนินงานของพรรคการเมือง ใหม่*. สืบค้นจาก <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/10325>.
- Aldrich, J. H. (1995). *Why parties? The origin and transformation of political parties in America*. University of Chicago Press.
- Althusser, L. (1971). *Ideology and ideological state apparatuses. In Lenin and Philosophy and Other Essays (121–176)*. Monthly Review Press.
- Chambers, P. (2020). *Democracy in Thailand: Past lessons and future prospects*. Bangkok: Thai Political Studies Press.
- Duverger, M. (1954). *Political parties: Their organization and activity in the modern state*. Methuen.
- Eagleton, T. (1991). *Ideology: An introduction*. Verso.
- Heywood, A. (2013). *Political ideologies: An introduction (5th ed.)*. Palgrave Macmillan.
- Gutmann, A., & Thompson, D. (2004). *Why deliberative democracy?* Princeton University Press.
- Larrain, J. (1994). *Ideology*. Open University Press.
- Lertpaitoon, P. (2021). Ethics and governance in Thai political parties. *Journal of Southeast Asian Studies*, 52(3), 405–423.

-
- Mansbridge, J. (1999). *On the idea that participation makes better citizens*. In M. E. Warren (Ed.), *Democracy and trust* (pp. 291–325). Cambridge University Press.
- Phongpaichit, P., & Baker, C. (2017). *Thailand: Economy and politics*. Cambridge University Press.
- Panebianco, A. (1988). *Political parties: Organization and power*. Cambridge University Press.
- Pateman, C. (1970). *Participation and democratic theory*. Cambridge University Press.
- Sartori, G. (1976). *Parties and party systems: A framework for analysis*. Cambridge University Press.
- Suwannathat-Pian, K. (2019). *Moral politics in Thailand: The rise of ethical political movements*. Chiang Mai University Press.
- Young, I. M. (2000). *Inclusion and democracy*. Oxford University Press.

